

‘De natuur biedt ons bijna alles’

Anders Farstad

Noorwegen beschikt over heel wat natuurlijke open ruimte. Anders Farstad beschrijft hoe de kinderen in zijn Noorse ‘natuurkindertuin’ zelfverzekerd, gezond en leergierig zijn.

Foto's: Hval Gaard Kindergarten

Bij ons in Hval Gaard Kindergarten staan de natuur en het buitenleven centraal. De kinderen – vier- en vijfjarigen – zijn de hele tijd buiten, of het nu goed of slecht weer is. Een Noors gezegde luidt overigens: ‘Slecht weer bestaat niet, alleen slechte kleding’.

Het ‘basiskamp’ van de kinderen is een soort permanente hut. Er is geen elektriciteit, maar er zijn wel open houtvuren. De kinderen hebben een boot, zodat ze naar de vlakbij gelegen eilanden kunnen. We hebben ook een paar kleine bussen ter beschikking, waarmee we met de kinderen

naar het verderop gelegen platteland kunnen. De belangrijkste natuurlijke omgeving voor de kinderen is het bos, vlakbij de kindertuin. Ze kennen er iedere steen en iedere boom.

Veel vrijheid

De natuur als recreatieoord: het is een lange traditie in Noorwegen. Nauw verbonden zijn met de natuurlijke elementen wordt bij ons hoog gewaardeerd. Door de kinderen te laten kennismaken met de natuur, houden wij dus een goede traditie in ere.

Kinderen onderzoeken de sneeuw, de rotsen en de bossen

In onze pedagogische visie geeft de natuur veel vrijheid. In de vrije natuur word je niet beperkt door muren of regeltjes. De kinderen hoeven dus niet te roepen of te vechten voor een beetje ruimte of wat aandacht van de volwassenen. Veel speelgoed hebben we buiten niet nodig. De natuur biedt ons bijna alles. De kinderen experimenteren en leren hoe ze bomen, water, bloemen, sneeuw, ijs, enzovoorts kunnen gebruiken. Het stimuleert hun nieuwsgierigheid. Ze leren ook dat samenwerken met anderen van groot belang is, vooral bij het oplossen van problemen of bij het uitvoeren van de taken die wij ze geven. We laten ze zien hoe ze eenvoudige hulpmiddelen zoals messen en zagen kunnen gebruiken, hoe ze een vuur moeten aansteken, enzovoorts. Dit is basiskennis voor wie van het buitenleven wil genieten.

Hutten bouwen en brandhout sprokkelen

Het is onze bedoeling om kinderen inzicht in en affiniteit met hun omgeving bij te brengen. Zo vinden wij het bijvoorbeeld belangrijk dat ze weten hoe ze natuurlijke hulpbronnen kunnen gebruiken. We leren ze wat eetbaar is, hoe ze hutten kunnen

bouwen en hoe ze brandhout kunnen sprokkelen. Op die manier leren ze hoe de natuur in elkaar zit, én dat we op een verstandige manier moeten omgaan met de natuur als we er in de toekomst ook nog van willen genieten.

Doordat ze de hele tijd buiten zijn, blijven de kinderen gezond. In onze maatschappij is gebrek aan lichaamsbeweging een groot probleem aan het worden. Onze kinderen krijgen voldoende beweging en in vergelijking met kinderen in andere kindercentra zijn zij bijna nooit ziek.

Het is belangrijk dat kinderen voelen dat ze ergens thuishoren, dat ze ergens deel van uitmaken, dat ze, met andere woorden, 'roots ontwikkelen'. Dat proberen wij te bewerkstelligen door ze positieve gevoelens mee te geven over het platteland waar zij wonen.

De opvoeder als coach

Ook de rol van de begeleider – de opvoeder – in een natuurkindertuin verschilt van die in een gewoon kindercentrum. Hier draait het niet om het stil houden van de kinderen en het organiseren van rustige activiteiten. Buiten gelden enkele eenvoudige regels zoals: zorg ervoor dat je altijd

een volwassene kunt zien of gezien kunt worden door een volwassene. De kinderen zoeken de begeleiders op wanneer ze hulp of advies nodig hebben of om te zien hoe hij of zij praktische zaken aanpakt. De opvoeder is dus werkelijk de coach die hij of zij zou moeten zijn.

Wat wij vooral willen is kinderen zoveel mogelijk 'gouden momenten' bezorgen, vol humor en plezier. Wij willen ook dat ze een goed gevoel krijgen over het omgaan met dagelijkse problemen. Ons ultieme doel is dat de kinderen verlangen naar meer leerervaringen en dat ze in zichzelf geloven. Een natuurkindertuin is een fantastische manier om dat doel te bereiken.

Anders Farstad is begeleider in de kinderopvang bij Hval Gaard Kindergarten.